KOMMISSIONENS BESLUT (EU) 2018/1840

av den 10 augusti 2018

om statligt stöd SA.33229 (2018/N-4) (f.d. 2017/C-3) – Slovenien – Ändringar av Nova Ljubljanska Banka d.d:s åtaganden om omstrukturering

[delgivet med nr C(2018) 5537]

(Endast den engelska texten är giltig)

(Text av betydelse för EES)

EUROPEISKA KOMMISSIONEN HAR ANTAGIT DETTA BESLUT

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (nedan kallat *EUF-fördraget*), särskilt första stycket i artikel 108.2,

med beaktande av avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, särskilt artikel 62.1 a,

efter att i enlighet med nämnda artiklar ha gett berörda parter tillfälle att yttra sig ([1]) och med beaktande av dessa synpunkter, och

av följande skäl:

1. FÖRFARANDE

(1) Genom sitt beslut av den 7 mars 2011 (nedan kallat *det första undsättningsbeslutet*) ([2]) godkände kommissionen för en sexmånadersperiod, på grundval av en inlämnad omstruktureringsplan, ett kapitaltillskott från de slovenska myndigheterna på 250 miljoner euro till Nova Ljubljanska banka d.d. (nedan kallad *NLB*), vilket Slovenien hade anmält tillt kommissionen den 14 januari 2011.

(2) Genom sitt beslut av den 2 juli 2012 ([3]) (nedan kallat *det andra beslutet om undsättning och om inledande av förfarandet*) godkände kommissionen undsättning i form av ett andra kapitaltillskott till NLB och inledde samtidigt en fördjupad undersökning på grundval av farhågor rörande den inlämnade omstruktureringsplanen. Kommissionen tvivlade på att planen gjorde det möjligt för NLB att återgå till lönsamhet och bedömde även planen som otillräcklig i fråga om bördefördelning och i fråga om åtgärderna för att motverka otillbörlig snedvridning av konkurrensen.

(3) Genom sitt beslut 2014/535/EU ([4]) (nedan kallat *2013 års beslut*) godkände kommissionen statligt stöd till NLB på grundval av en ändrad omstruktureringsplan och en förteckning över åtaganden från Slovenien, varav en åtgärd innebar ett krav på att Slovenien avyttrade en andel på 75 % minus en aktie i NLB (nedan kallad *75 %–1-andelen*) senast den 31 december 2017, alternativt att NLB avyttrade sex utländska dotterbolag på Balkan.

(4) Den 13 april 2017 bad Slovenien kommissionen att godkänna ett uppskov med den andra tranchen med aktier i NLB, motsvarande en andel på högst 25 % minus en aktie i NLB, och anmälde de ändrade åtagandena till kommissionen. Den 11 maj 2017 drog kommissionen slutsatsen att man genom de ändrade åtagandena fortsatt säkerställde att stödet till NLB var förenligt med den inre marknaden (nedan kallat *2017 års ändringsbeslut*) ([5]).

(5) Den 8 juni 2017 ([6]) beslutade de slovenska myndigheterna att stoppa försäljningen av aktier i NLB, och den 9 juni 2017 underrättade den slovenska finansministern kommissionen om beslutet via telefon.

([1]) Kommissionens beslut i ärende nr SA.33229 (2018/C) (f.d. 2017/N-3) – Slovenien – Ändringar av Nova Ljubljanska Banka d.d:s åtaganden om omstrukturering (nedan kallat *2018 års beslut om inledande av förfarandet*) (EUT C 121, 6.4.2018, s. 15).

([2]) Kommissionens beslut i ärende nr SA.32261 (2011/N) – Slovenien – Räddningsåtgärd i form av kapitaltillskott till förmån för NLB (EUT C 189, 29.6.2011, s. 2).

([3]) Kommissionens beslut i ärende nr SA.34937 (2012/C) (f.d. 2012/N) Det andra kapitaltillskottet till NLB, och nr SA.33229 (2012/C) (f.d. 2011/N) – Omstrukturering av NLB (EUT C 361, 22.11.2012, s. 18).

([4]) Kommissionens beslut 2014/535/EU av den 18 december 2013 om statligt stöd SA.33229 (2012/C) – (f.d. 2011/N) – Omstrukturering av NLB – Slovenien som Slovenien planerar att genomföra till förmån för Nova Ljubljanska banka d.d. (EUT L 246, 21.8.2014, s. 28).

([5]) Kommissionens beslut i ärende nr SA.33229 (2017/N-2) – Slovenien – Ändringar av NLB:s åtaganden om omstrukturering (EUT C 254, 11.7.2017, s. 2).

([6]) Se följande pressmeddelande: http://www.vlada.si/en/media_room/government_press_releases/press_release/article/138_regular_government_session_government_rejects_minimum_offer_price_for_nlb_59951/

(6) Under hösten 2017 ägde flera kontakter rum mellan kommissionen och Slovenien. Slovenien delade även ett antal icke-officiella dokument med kommissionen ([7]). Den 21 december 2017 gjorde Slovenien en formell anmälan om ytterligare ändringar av åtagandena.

(7) Genom sin skrivelse av den 26 januari 2018 (2018 års beslut om inledande av förfarandet) underrättade kommissionen Sloveniens myndigheter om sitt beslut att inleda det förfarande som anges i första stycket i artikel 108.2 i EUF-fördraget avseende begäran om att bekräfta förenligheten hos stödet till NLB på grundval av de ytterligare ändringarna av åtagandena.

(8) Den 2 mars 2018 lämnade Slovenien sina synpunkter på 2018 års beslut om inledande av förfarandet.

(9) Den 6 april 2018 offentliggjordes 2018 års beslut om inledande av förfarandet i *Europeiska unionens officiella tidning*, och berörda parter uppmanades att inkomma med synpunkter. Under månaden efter offentliggörandet mottog kommissionen synpunkter från fyra berörda parter, och dessa vidarebefordrades till de slovenska myndigheterna den 16 och 18 maj 2018. Den 15 juni 2018 lämnade Slovenien ett svar med kommentarer på synpunkterna.

(10) Den 26 mars, 4 april, 30 maj, 21 juni, 29 juni och 9 juli 2018 lämnade Slovenien in ytterligare icke-officiella dokument, däribland en rad förslag till grupper av åtaganden.

(11) Genom sin skrivelse av den 13 juli 2018 underrättade Slovenien kommissionen om en ny uppsättning åtaganden rörande statligt stöd, som bland annat innehöll nya tidsfrister för försäljningen av 75 %–1-andelen i NLB. Av rättssäkerhetsskäl anmälde Slovenien den 25 juli 2018 även ett förslag till åtgärd, som en åtgärd utan stöd, enligt vilken Slovenien skulle kompensera NLB för eventuella rättsprocesser rörande insättningar i utländsk valuta, vilket är en historisk fråga som går tillbaka till tiden före Jugoslaviens upplösning.

(12) Genom sin skrivelse av den 16 juli 2018 godtog Slovenien undantagsvis att avstå från sina rättigheter enligt artikel 342 i EUF-fördraget ([8]) jämförd med artikel 3 i förordning nr 1 ([9]) och att det aktuella beslutet antogs och anmäldes på engelska.

2. BESKRIVNING AV STÖDET

2.1 Beskrivning av stödmottagaren

(13) NLB är Sloveniens största bank, med en marknadsandel på 23 % (beräknad i förhållande till dess totala tillgångar) ([10]). En mer detaljerad beskrivning av NLB ges i skälen 11–22 i 2013 års beslut. Vad gäller ägarstruktur är NLB sedan de statliga kapitaltillskotten 2012 och 2013 ett helstatligt företag ([11]).

(14) Det statliga stöd som NLB tagit emot har också resulterat i en kärnprimärkapitalkvot på 16,6 % vid utgången av mars månad 2018. NLB har även förbättrat sin lönsamhet och rapporterade i slutet av 2017 en nettovinst på 225 miljoner euro, vilket motsvarar en avkastning på eget kapital på 14,4 %. Tabell 1 innehåller uppgifter om NLB:s viktigaste finansiella information ([12]):

Tabell 1

Grundläggande finansiell information för NLB

	31.3.2018	31.12.2017	31.12.2016
Totala tillgångar (i miljoner euro)	12 425	12 238	12 039
Riskvägda tillgångar (i miljoner euro)	8 634	8 547 ([1])	7 862

([7]) Detta förklaras mer ingående i skälen 5–7 i 2018 års beslut om inledande av förfarandet.
([8]) Fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (konsoliderad version) (EUT C 202, 7.6.2016, s. 47).
([9]) Rådets förordning nr 1 av den 15 april 1958 om vilka språk som skall användas i Europeiska ekonomiska gemenskapen (EGT 17, 6.10.1958, s. 385/58).
([10]) Presentation av NLB-koncernen i resultatrapporten för första kvartalet 2018 (s. 4).
([11]) Ägarstrukturen för NLB har tidigare genomgått ett flertal förändringar. Under 2002 förvärvade den belgiska banken KBC 34 % av NLB. Då KBC under 2006 inte kunde öka sitt ägande i NLB beslutade emellertid företaget att inte längre betrakta sitt ägande som strategiskt utan som ett finansiellt deltagande. KBC drog sig ur NLB helt och hållet 2013. Från och med slutet av 2013 ägs NLB helt av den slovenska staten, och den (delvisa) privatisering som genomfördes 2001/2002 har därmed i praktiken upphävts.
([12]) De finansiella uppgifterna i tabell 1 är baserade på NLB:s koncernredovisning, som finns på https://www.nlb.si/nlb/nlb-portal/eng/investor-relations/financial-reports/prezentacija-nlb-final-2017.pdf och https://www.nlb.si/nlb/nlb-portal/eng/investor-relations/financial-reports/prezentacija-nlb-1q2018-final.pdf.

	31.3.2018	31.12.2017	31.12.2016
Nettoresultat (i miljoner euro)	58	225	110
Nödlidande lån/lån totalt (%)	8,8	9,2	13,8
Kärnprimärkapitalkvot (%)	16,6	15,9	17,0
Andelen lån i förhållande till inlåning (%)	69,8	70,8	74,2
Avkastning på eget kapital (%)	13,5	14,4	7,4

([1]) De riskvägda tillgångarna ökade 2017 på grund av ökad hushållsexponering, för att korrigera hanteringen av NLB:s valutaposition på konsoliderad nivå och till följd av hanteringen av kapitalinvesteringar i dotterbanken med verksamhet i annan valuta än euro.

(15) När det gäller kommersiell närvaro har NLB för närvarande 108 bankkontor i Slovenien (vid utgången av mars 2018), vilket är en minskning från 143 kontor 2013. Utanför Slovenien har NLB utländska dotterbolag i en rad länder på Balkan, som står för totalt 3 800 miljoner euro i tillgångar och 95 miljoner euro i vinst efter skatt ([13]) (uppgifter från slutet av 2017). Tabell 2 innehåller ytterligare uppgifter om NLB:s dotterbolag på Balkan:

Tabell 2

Grundläggande finansiell information för NLB:s dotterbolag på Balkan

	Fyrom	Bosnien, dotterbolag 1	Bosnien, dotterbolag 2	Kosovo	Montenegro	Serbien
NLB:s ägarandel (%)	87	100	97	81	100	100
Marknadsandel (%)	16,4	18,9	5,3	15,7	11,0	1,2
Resultat efter skatt (i miljoner euro)	40	23,7	8,3	14,2	5,4	3,7
Totala tillgångar (i miljoner euro)	1 236	670	531	584	457	371

(16) NLB har fortsatt en ägarandel på 50 % i försäkringsbolaget NLB Vita d.d. i Ljubljana (nedan kallat *NLB Vita*), som ägs gemensamt med belgiska KBC Group NV. I slutet av 2017 rapporterade NLB Vita tillgångar på sammanlagt 446 miljoner euro ([14]) och en vinst efter skatt på 7 miljoner euro för samma år.

(17) Den 31 december 2017 inledde NLB processen att likvidera sitt leasingdotterbolag i Ljubljana ([15]). Den 29 november 2017 ([16]) godkände NLB:s tillsynsnämnd inrättandet av ett nytt leasingbolag med inriktning på leasing av fordon, med ett initialt inbetalt kapital på 1,5 miljoner euro. I februari 2018 avbröt NLB processen med att inrätta det nya leasingbolaget.

2.2 **Statliga stödåtgärder till förmån för NLB**

(18) Genom 2013 års beslut och på grundval av de åtaganden som Slovenien anmält förklarade kommissionen de följande statliga stödåtgärderna till förmån för NLB förenliga med den inre marknaden:

a) Ett första kapitaltillskott på 250 miljoner euro, som tillfälligt godkändes enligt det första undsättningsbeslutet.

b) Ett andra kapitaltillskott på 383 miljoner euro, som tillfälligt godkändes enligt det andra beslutet om undsättning och om inledande av förfarandet.

([13]) Källdata: se länk i fotnot 12.
([14]) Mätt som tillgångar för omfattande fonder utan egna medel.
([15]) NLB:s slovenska leasingdotterbolag ingick i förteckningen över icke väsentliga dotterbolag som skulle avyttras som en del av de åtaganden som låg till grund för 2013 års beslut.
([16]) Baserat på övervakningsförvaltarens rapport daterad den 14 juni 2018.

c) Ett tredje kapitaltillskott på 1 558 miljoner euro.

d) En överföring av värdeminskade tillgångar till en statsägd avvecklingsenhet med ett stödinslag på 130 miljoner euro ([17]).

Totalt mottog NLB 2 321 miljoner euro i statligt stöd, vilket motsvarar 20 % av de riskvägda tillgångarna i december 2012.

(19) De åtaganden som anmäldes som en del av 2013 års beslut och 2017 års ändringsbeslut beskrivs mer utförligt i punkterna 2.3 och 2.4 i 2018 års beslut om inledande av förfarandet. Vad gäller försäljningen av 75 %–1-andelen i NLB åtog sig Slovenien i samband med 2017 års ändringsbeslut följande (nedan kallat *försäljningsåtagandet*):

"… [minskning av statens aktieinnehav och utländska dotterbanker]

Slovenien kommer att minska sitt aktieinnehav i NLB till 25 % plus en aktie (nedan kallat *en blockerande minoritet*) enligt följande:

a) Med minst 50 % till senast den 31 december 2017.

Om Slovenien inte har ingått a) bindande försäljnings- och inköpsavtal för försäljningen av sitt aktieinnehav i NLB med minst 50 %, ska Slovenien och NLB bevilja avyttringsförvaltaren ett exklusivt mandat att sälja NLB:s ägarintressen i dess (utländska) bankdotterbolag (i andra länder på Balkan) till ett minimipris på minst 75 % i bokfört värde.

b) Efter att ha sålt minst 50 % av sitt aktieinnehav i NLB i enlighet med stycke 14 a kommer Slovenien att ytterligare minska sitt aktieinnehav till en blockerande minoritet till senast den 31 december 2018.

Om Slovenien inte har ingått a) bindande försäljnings- och inköpsavtal för försäljningen av sitt aktieinnehav i NLB utöver en blockerande minoritet senast den 31 december 2018, ska Slovenien bevilja avyttringsförvaltaren (som utsetts i enlighet med punkt 19) ett exklusivt mandat att minska Sloveniens aktieinnehav i NLB till en blockerande minoritet för […] (*).

(*) Omfattas av tystnadsplikt."

(20) Den avbrutna försäljningsprocessen beskrivs närmare i punkt 2.5 i 2018 års beslut om inledande av förfarandet.

2.3 **Skäl för att inleda förfarandet**

(21) Kommissionen inledde den formella granskningen genom 2018 års beslut om inledande av förfarandet efter att det blivit uppenbart att Slovenien inte hade iakttagit den tidsfrist som fastställts i försäljningsåtagandet (som beskrivs i skäl 19). Kommissionen konstaterade att det stöd som Slovenien hade beviljat NLB därmed blivit olagligt.

(22) Vad gäller de ändrade åtaganden som anmäldes den 21 december 2017 uttryckte kommissionen tvivel om att de motsvarade de åtaganden som låg till grund för 2013 års beslut och 2017 års ändringsbeslut. Kommissionen betvivlade att stödåtgärderna var förenliga med den inre marknaden på grundval av de ändrade åtagandena.

(23) I fråga om NLB:s lönsamhet erinrade kommissionen om att de svårigheter som NLB upplevt under 2012 och 2013 hade att göra med statens inflytande över den löpande verksamheten och att den analys av NLB:s lönsamhet som gjorts som en del av 2013 års beslut i hög grad grundade sig på ett förändrat ägande av NLB. I 2018 års beslut om inledande av förfarandet uttryckte kommissionen allvarliga tvivel om NLB:s långsiktiga lönsamhet utan en sådan förändring av ägandet.

(24) I 2018 års beslut om inledande av förfarandet drog kommissionen den preliminära slutsatsen att den försenade försäljningen av NLB i praktiken förlängde omstruktureringsperioden. Kommissionen förklarade att detta logiskt sett medförde att andra åtaganden med koppling till omstruktureringsperioden skulle förlängas på samma sätt så länge försäljningen av 75 %–1-andelen i NLB inte hade slutförts.

(25) Slutligen betvivlade kommissionen att de ändrade åtagandena i tillräcklig grad skulle uppväga den försenade försäljningsprocessen.

([17]) Skillnaden mellan överföringspriset (617 miljoner euro) och marknadsvärdet (486 miljoner euro) för de värdeminskade tillgångarna.

3. SYNPUNKTER FRÅN BERÖRDA PARTER PÅ 2018 ÅRS BESLUT OM INLEDANDE AV FÖRFARANDET OCH KOMMENTARER PÅ DESSA FRÅN SLOVENSKA MYNDIGHETER

(26) I detta avsnitt beskrivs de synpunkter som mottogs på 2018 års beslut om inledande av förfarandet och de slovenska myndigheternas kommentarer på dessa.

3.1 Synpunkter från berörda parter på 2018 års beslut om inledande av förfarandet

(27) Kommissionen mottog synpunkter från följande fyra parter:

a) Den första parten var en enskild person som tidigare ägt aktier i NLB och som hävdade att det skulle strida mot kommissionens beslutspraxis att inte förlänga tidsfristen för NLB:s försäljning ([18]). Den första parten ansåg att kommissionen borde minimera skattebetalarnas kostnader för att undsätta banker och att en förlängning av tidsfristen till 2019 inte bara skulle ligga i Sloveniens och dess skattebetalares intresse, utan även i kommissionens.

b) Den andra parten utgjordes av en sammanslutning av enskilda personer som var bekymrade över hur institutioner i Slovenien fungerade och som ansåg att de åtgärder som godkändes i 2013 års beslut inte snedvrider konkurrensen på den inre marknaden och därmed inte utgjorde statligt stöd. Även i den mån åtgärderna skulle anses utgöra statligt stöd skulle det statliga stödet enligt den andra parten likväl vara förenligt på grund av skuldnedskrivningen 2013 enligt 2013 års beslut. Den andra parten ansåg också att NLB, med undantag för åtagandet om företagsstyrning, hade genomfört alla åtaganden i 2013 års beslut. Man hänvisade även till NLB:s höga vinstnivå och menade att NLB:s verksamhet blivit helt oberoende av inblandning från de slovenska myndigheterna. Enligt den andra parten skulle ytterligare åtaganden försämra NLB:s utsikter till långsiktig lönsamhet. Parten konstaterade att NLB inte var den enda slovenska bank som råkat i ekonomiska svårigheter och att det faktum att KBC varit aktieägare i NLB vid den tidpunkten inte hade hjälpt NLB att undvika ekonomiska problem. Den andra parten drog därför slutsatsen att en förändring av NLB:s ägarstruktur inte var en nödvändig förutsättning för lönsamhet. Den konstaterade också att åtagandena borde anpassas för att ta hänsyn till den förändrade ekonomiska och politiska situationen i EU och dess medlemsstater. Slutligen ansåg den andra parten att kommissionen även borde ta hänsyn till att Slovenien genomgick en allvarlig finansiell kris när beslutet fattades om att bevilja statligt stöd till NLB och när åtagandena anmäldes.

c) Den tredje parten var en slovensk medborgare som ansåg att kommissionen genom att anta 2013 års beslut hade brutit mot likabehandlingsprincipen. Denna part ansåg också att kommissionens behandling av NLB saknade en sund rättslig grund.

d) Den fjärde parten var en insättare av utländsk valuta vid en utländsk filial till Ljubljanska Banka d.d. som i huvudsak hade synpunkter på verkställigheten av en dom vid Europeiska domstolen för de mänskliga rättigheterna ([19]), och som hänvisade till den del av domen som rörde återbetalning av insättningar i utländsk valuta.

3.2 Sloveniens kommentarer på synpunkterna från berörda parter på 2018 års beslut om inledande av förfarandet

(28) I sitt svar av den 15 juni 2018 på synpunkterna på 2018 års beslut om inledande av förfarandet ansåg Slovenien att synpunkterna främst rörde tidigare beslut av de slovenska myndigheterna samt 2013 års beslut. Slovenien framhöll att man 2013 inte bara handlat som en ansvarsfull ägare till NLB, utan även agerat för att skydda den finansiella stabiliteten i landet. Slovenien uppgav att man hade agerat med tillbörlig omsorg och i syfte att minimera riskerna för systemstörningar.

(29) Vad gäller de synpunkter på rättstvister om insättningar i utländsk valuta som beskrivs i punkt d i skäl 27 ansåg Slovenien att synpunkterna inte rörde 2018 års beslut om inledande av förfarandet.

([18]) Med hänvisning till kommissionens beslut om statligt stöd till fyra italienska brobanker och Novo Banco: Se kommissionens beslut i ärende SA.43976 (2015/N) – Portugal – Amendment of the 2014 Resolution of Banco Espirito Santo SA (Novo Banco SA) (EUT C 390, 21.10.2016, s. 5), och i ärende SA.39543 (2015/N), SA.41134 (2015/N), SA.41925 (2015/N) och SA.43547 (2015/N) – Italien – Second amendment to the Resolution of Banca delle Marche SpA, Banca Popolare dell'Etruria e del Lazio Soc. Coop., Cassa di Risparmio di Ferrara SpA and Cassa di Risparmio della Provincia di Chieti SpA (EUT C 61, 16.2.2018, s. 1).

([19]) Ališić och övriga mot Bosnien och Hercegovina, Kroatien, Serbien, Slovenien samt f.d. jugoslaviska republiken Makedonien (http://hudoc.echr.coe.int/eng?i=001-158016).

(30) I fråga om argumentet att eventuella ytterligare åtgärder bara skulle vara till skada för NLB:s utsikter till långsiktig lönsamhet ansåg Slovenien att kommissionens bedömning av åtaganden bör grunda sig på den bedömning som gjorts i 2013 års beslut, dvs. att försäljningsåtagandet skulle förhindra statligt ägarinflytande över NLB. Slovenien anser att ytterligare kompensationsåtgärder av kommersiell karaktär inte skulle bidra till att det målet uppnås.

(31) Slovenien underströk att staten för närvarande inte är involverad i NLB:s löpande verksamhet.

4. KOMMENTARER FRÅN SLOVENIEN

(32) Som svar på 2018 års beslut om inledande av förfarandet uttryckte Slovenien åsikten att de stödåtgärder som NLB beviljats även fortsättningsvis skulle vara förenliga med den inre marknaden på grundval av de ändrade åtaganden som Slovenien anmält den 21 december 2017. Slovenien framhöll att lönsamheten för NLB som stödmottagare också i fortsättningen skulle säkerställas och att åtagandena sammantaget skulle vara likvärdiga när det gäller bördefördelning och kompensationsåtgärder.

(33) För att uppfylla de åtaganden som anmäldes som en del av 2013 års beslut genomförde NLB enligt Slovenien en rad åtgärder för att uppnå följande mål:

a) Stärka NLB:s företagsstyrning.

b) Stärka NLB:s prissättningspolicy och riskhanteringsram.

c) Ombalansera NLB:s verksamhet mot mindre riskabla verksamheter.

d) Återställa NLB:s balansräkningsstruktur.

e) Återställa NLB:s långsiktiga lönsamhet.

(34) Enligt Slovenien hade dessa åtgärder lett till en återgång till långsiktig lönsamhet för NLB eftersom banken kan täcka alla sina kostnader och fortsätta att uppvisa en rimlig avkastning på eget kapital.

(35) Slovenien medgav att det i punkt 15 i omstruktureringsmeddelandet ([20]) uttryckligen föreskrevs att omstruktureringsperioden skulle vara så kort som möjligt. Slovenien framhöll emellertid att det försenade genomförandet av försäljningsåtagandet var kopplat till rättstvister mot NLB i Kroatien om insättningar av utländsk valuta ([21]), som Slovenien ansåg ligga utanför dess kontroll. Slovenien uppgav att man skulle ta fram en realistisk tidsplan för försäljningen av 75 %–1-andelen i NLB till senast slutet av 2019 och att den största delen skulle säljas redan 2018.

(36) Slovenien godtog att de befintliga åtaganden som rörde en sund företagsstyrning av NLB bör förlängas, men hävdade också att behovet av att förlänga befintliga åtaganden som rörde otillbörlig snedvridning av konkurrensen bör bedömas från fall till fall. I denna analys bör förändringarna av marknadsförhållandena sedan 2013 beaktas. Slovenien ansåg dessutom att inga åtaganden skulle få förhindra NLB:s återgång till lönsamhet, utan i stället bidra till att återställa den. I detta sammanhang ansåg Slovenien att åtagandet om att avyttra dotterbolagen på Balkan i det fall försäljningen av dess andel i NLB inte genomfördes i tid, som Slovenien gjorde i samband med 2013 års beslut, inte skulle betraktas som en kompensationsåtgärd eftersom det inte bidrar till att motverka en snedvridning av marknaden och inte stöder eller främjar NLB:s lönsamhet.

(37) Vad gäller kommissionens synpunkt att NLB ännu inte utfärdat någon ny efterställd skuld ([22]) framhöll Slovenien att ett av NLB:s utländska dotterbolag (NLB Banka Skopje) hade sålt en ny efterställd skuld på 10 miljoner euro i juni 2015 till […]. Vidare betonade Slovenien att NLB hade uppfyllt alla lagstadgade kapitalkrav och fortfarande hade överskottskapital för att klara eventuella stressituationer. Slovenien ansåg därför, även mot bakgrund av likviditetsöverskottet, att ett åtagande för NLB att utfärda ytterligare efterställda skuldinstrument inte skulle bidra till bankens långsiktiga lönsamhet.

([20]) Kommissionens meddelande om återställandet av lönsamheten och bedömningen av omstruktureringsåtgärder inom finanssektorn under den rådande krisen enligt reglerna om statligt stöd (EUT C 195, 19.8.2009, s. 9).

([21]) Rättstvisterna rör pågående processer vid kroatiska domstolar om insättningar i utländsk valuta som gjorts av kroatiska insättare (kunder hos Zagrebfilialen till Ljubljanska banka d.d., Ljubljana), en fråga som går tillbaka till tiden före upplösningen av f.d. Jugoslavien. Sedan 2017 har tre mål avgjorts till nackdel för NLB vid kroatiska domstolar i andra instans, och domarna har inneburit att banken tvingats återbetala kapitalbeloppet med ränta och betala rättegångskostnaderna. I maj 2018 avslog dessutom den kroatiska författningsdomstolen NLB:s överklagande av ett mål som banken förlorat 2015.

([22]) Se skäl 58 i 2018 års beslut om inledande av förfarandet.

(38) Vad gäller kommissionens synpunkt att NLB fortfarande hade en hög andel nödlidande lån ([23]) hävdade Slovenien att NLB:s långsiktiga lönsamhet inte kunde ifrågasättas enbart utifrån det argumentet. Slovenien framhöll vidare att NLB hade minskat sin portfölj med nödlidande lån avsevärt sedan december 2013 (med 70 %) som en följd av förbättrad riskhantering.

(39) Angående kommissionens bedömning att Slovenien inte på ett övertygande sätt hade visat att problemen med NLB:s företagsstyrning ([24]) hade åtgärdats på ett ändamålsenligt sätt, ansåg Slovenien att denna synpunkt inte på ett korrekt sätt återspeglade de resultat NLB uppnått på det här området. Enligt Slovenien hade NLB:s löpande verksamhet i mer än fem år skötts av en internationell förvaltningsgrupp med relevanta meriter och erfarenheter och som var helt oberoende från den slovenska staten. Slovenien lyfte även fram följande vidtagna åtgärder för att belysa de stora förbättringar som gjorts av NLB:s företagsstyrning:

a) Slovenien har inrättat ett organ, Slovenian Sovereign Holding, för att förvalta alla statliga tillgångar.

b) Den slovenska lagstiftande församlingen har antagit en lag, Slovenian Sovereign Act, som fastställer urvalskriterierna för att utse ledamöter i tillsynsnämnden för Slovenian Sovereign Holding.

c) NLB har genomfört ett system för företagsstyrning med två nivåer, där styrelsen ansvarar för den löpande verksamheten och står under överinseende av tillsynsnämnden.

(40) Slovenien påpekade att dess underlåtenhet att uppfylla tidsfristen för försäljningsåtagandet inte påverkat omfattningen av det statliga stödet till NLB, villkoren och förutsättningarna för stödet eller NLB:s egna bidrag och bördefördelning. Mot denna bakgrund ansåg Slovenien att dess bristande efterlevnad av försäljningsåtagandet inte bör inverka på de åtgärder som krävs för att begränsa otillbörlig snedvridning av konkurrensen på den inre marknaden.

(41) Slovenien ansåg vidare att 2013 års beslut och åtagandena i beslutet bara rörde de statliga stödåtgärder som beviljades 2013, och hävdade att de två tidigare kapitaltillskotten redan hade godkänts av kommissionen i dess beslut av den 7 mars 2011 och den 2 juli 2012.

(42) Slovenien ansåg också att eventuella ytterligare åtgärder rörande lönsamheten, bördefördelningen eller begränsning av otillbörlig snedvridning av konkurrensen på den inre marknaden varken var nödvändiga eller lämpliga. Ytterligare åtgärder av det slaget skulle enligt Slovenien bryta mot EU:s grundläggande princip om proportionalitet och strida mot kommissionens beslutspraxis.

(43) Slovenien bekräftade även att man avsåg att inrätta en mekanism som ska finansieras av den så kallade successionsfonden ([25]) för att kompensera NLB för de rättsliga följderna i samband med de pågående rättstvisterna i Kroatien ([26]). Slovenien antog för detta ändamål en lag för att skydda värdet av Republiken Sloveniens kapitalinvestering i NLB ([27]). I sin inlaga av den 25 juli 2018 framhöll Slovenien att man skulle fortsätta sina ansträngningar att i största möjliga utsträckning neutralisera eller mildra de ekonomiska följderna för NLB i syfte att framgångsrikt slutföra försäljningen av 75 %–1-andelen på ett sätt som ger största möjliga värde för de slovenska skattebetalarna. Slovenien anser att denna mekanism skulle mildra följderna av de kroatiska rättstvisterna för NLB:s försäljningspris, att den skulle genomföras i samband med försäljningen och att den därför inte skulle utgöra något statligt stöd i den mening som avses i artikel 107 i EUF-fördraget.

(44) Slovenien tog i sin inlaga även med ytterligare uppgifter i form av en rapport som utarbetats av Sloveniens ekonomiska rådgivare för att visa att även en privat säljare skulle ha tillhandahållit kompensationsmekanismen som skydd mot de pågående rättstvisterna. Rapporten innehåller en preliminär bedömning av sannolikheten för en framgångsrik försäljning av andelen i NLB baserad på två scenarier för de kroatiska rättstvisterna om insättning av utländsk valuta: ett scenario som omfattar mekanismen (med eventuella betalningar inom ramen för mekanismen vid en senare tidpunkt) och ett scenario utan mekanismen. På grundval av de nyligen avgjorda rättsfallen i Kroatien visar rapporten i allt väsentligt att investerarna kommer att sätta ett pris för de kroatiska rättstvisterna som uppgår till praktiskt taget 100 % av den maximala exponeringen. ECB har dessutom i sin

([23]) Ibidem.
([24]) Ibidem.
([25]) Republiken Sloveniens successionsfond är en offentlig ekonomisk fond som inrättats för att genomföra avtalet om successionsfrågor, och att i det sammanhanget utöva Republiken Sloveniens rättigheter och reglera dess skyldigheter i samband med uppdelningen av f.d. Jugoslaviens egendom, rättigheter och skyldigheter och utföra andra uppgifter som rör successionsfrågor i f.d. Jugoslavien.
([26]) Tvisterna avser de pågående domstolsprocesser i Kroatien som rör insättningar i utländsk valuta som betalats ut till kroatiska insättare (kunder i Ljubljanska banka d.d:s Zagrebfilial) efter upplösningen av f.d. Jugoslavien. I vissa av de domstolsbeslut som fattats på senare tid har NLB och Ljublanska banka d.d., Ljubljana, hållits solidariskt ansvariga.
([27]) Lag 52/2018, offentliggjord den 27 juli 2018 i Republiken Sloveniens officiella tidning nr 52/2018, https://www.uradni-list.si/glasilo-uradni-list-rs/vsebina/2018-01-2645/zakon-za-zascito-vrednosti-kapitalske-nalozbe-republike-slovenije-v-novi-ljubljanski-banki-d-d–ljubljana-zvknnlb

tillsynsfunktion infört begränsningar av utdelning på grund av de pågående rättstvisterna (ECB:s medgivande krävs innan utdelningar betalas ut). Utan mekanismen skulle NLB därför ha begränsade möjligheter att betala utdelning, vilket med all sannolikhet skulle begränsa antalet potentiella investerare. I rapporten drogs slutsatsen att det minskade intresset från investerare och den tillkommande risken i fråga om NLB:s kassaflöden (båda orsakade av rättstvisterna och den uppskjutna betalningen av utdelning) tillsammans skulle leda till krav från investerare på högre avkastning på eget kapital för att en börsintroduktion skulle kunna fulltecknas. Den kombinerade negativa effekten på försäljningspriset på grund av rättstvisterna ([…] ([28])) och högre avkastning på eget kapital från ett lägre antal investerare ([…] ([29])) skulle uppgå till […]. I rapporten konstaterades att denna siffra är högre än NLB:s uppskattning av det maximala nominella riskbeloppet på […] som står på spel på grund av rättstvisterna. Rapporten ger därför stöd till uppfattningen att inrättandet av en kompensationsmekanism i förhållande till de kroatiska rättstvisterna för att stödja NLB:s försäljningspris i slutändan skulle leda till högre nettointäkter för Slovenien.

5. UPPDATERAD FÖRTECKNING ÖVER ÅTAGANDEN SOM LÄMNATS IN AV SLOVENIEN

(45) Den 13 juli 2018 lämnade de slovenska myndigheterna in en ny uppsättning åtaganden rörande statligt stöd.

(46) Slovenien ansökte om att ändra försäljningsåtagandet genom att föreslå en minskning av sin andel i NLB till en blockerande minoritet

1. med en andel på minst 50 % plus en aktie (nedan kallad *50 % + 1-andelen*) till senast den 31 december 2018,

2. med återstående aktier utöver en blockerande minoritet till senast den 31 december 2019.

(47) I den föreslagna förteckningen över ändrade åtaganden beskrev Slovenien olika potentiella scenarier för försäljningen av 75 %–1-andelen i NLB. I de olika scenarierna skulle olika grupper av åtaganden (se skälen 50–52) och tidsfrister för åtagandena tillämpas enligt beskrivningen i tabell 3.

(48) Om Slovenien inte har ingått bindande försäljnings- och inköpsavtal för försäljningen av sitt aktieinnehav i NLB enligt det ändrade försäljningsåtagande och den tidsfrist som anges i skäl 46, förbinder sig Slovenien att bevilja avyttringsförvaltaren ett exklusivt mandat att minska Sloveniens andel i NLB till en blockerande minoritet för […].

(49) Om marknadsförhållandena är gynnsamma utesluter Slovenien inte möjligheten att sälja en större andel än 50 % + 1-andelen upp till hela 75 %–1-andelen till senast den 31 december 2018.

(50) När det gäller de åtaganden som lämnades som en del av 2013 års beslut föreslår Slovenien en ändring och förlängning av följande befintliga åtaganden (nedan kallade *åtagandegrupp 1*):

a) Utse oberoende experter till alla platser och rösträtter i tillsynsnämnden och dess kommittéer i enlighet med punkt 9.6 i 2013 års åtaganden med endast den ändringen att oberoende experter utses till 100 % av platserna (i stället för som tidigare tre fjärdedelar).

b) Säkerställa att varje statsägd bank förblir en separat ekonomisk enhet med oberoende beslutsbefogenheter, i enlighet med punkt 9.10 i 2013 års åtaganden.

c) Säkerställa att slovenska statsägda företag på inget sätt får behandlas mer gynnsamt än icke-statsägda företag (icke-diskriminering), i enlighet med punkt 11 i 2013 års åtaganden.

d) Följa det förbud mot förvärv som anges i punkt 12.4 i 2013 års åtaganden.

(51) Därutöver, till dess att Slovenien har minskat sin andel i NLB till en blockerande minoritet, kommer följande andra befintliga åtaganden (nedan kallade *åtagandegrupp 2*) att förlängas:

a) Åtagandet om kostnadsminskningar i punkt 2 i 2013 års åtaganden, endast med den ändringen att driftskostnader på koncernnivå (exklusive tillfälliga extra och ej återkommande engångskostnader) får uppgå till högst […] euro på årsbasis.

([28]) Beloppet […] baseras på en upplupen ränta på cirka […] på den kapitalskuld som är föremål för de pågående rättstvisterna ([…]). Ränteberäkningen baseras på ränteberäkningarna i domstolsbeslut.

([29]) Beloppet […] motsvarar ett krav på högre avkastning på eget kapital på […], vilket sedan används för en diskontering av den förväntade betalningen av utdelning baserat på NLB:s affärsplan för att beräkna effekterna på priset vid en börsintroduktion.

b) Åtagandet om avyttring av icke väsentliga dotterbolag i punkt 4 i 2013 års åtaganden, endast med den ändringen att NLB inte kommer att återuppta verksamheter som den tvingats avyttra.

c) Åtagandet om förbud mot reklam och aggressiva marknadsföringsstrategier i punkt 12.1 i 2013 års åtaganden.

d) Åtagandet om kapitalåterbetalningsmekanism och förbud mot utdelningar i punkt 12.2 i 2013 års åtaganden, endast med den ändringen att NLB, baserat på det granskade årsbokslutet, kommer att betala sina aktieägare en utdelning motsvarande åtminstone bankens nettoinkomst, inom ramen för de begränsningar som anges i europeisk och slovensk lagstiftning och under förutsättning att vissa minimikapitalkrav uppfylls.

e) Åtagandet om övervakningsförvaltare i punkt 18 i 2013 års åtaganden, som kommer att fortsätta att gälla till slutet av 2019.

f) Åtagandet om avyttringsförvaltare i punkt 19 i 2013 års åtaganden.

(52) Vad gäller åtagandet om avkastning på eget kapital och övriga åtaganden om riskhantering och kreditpolicyer enligt punkterna 10.1–10.6 i 2013 års åtaganden, föreslår Slovenien att åtagandet ska förlängas till dess att åtminstone en 50 % + 1-andel i NLB har sålts och att det endast ändras så att prissättningen för nya lån anses lämplig om det nya lånet bidrar till att uppnå en avkastning på eget kapital före skatt på […], antingen på det individuella lånet eller i varje kundförbindelse. Om Slovenien inte har minskat sin andel i NLB till en blockerande minoritet till senast […], ska emellertid åtagandet om avkastning på eget kapital gälla på nytt från och med den […] till dess att Slovenien har minskat sitt aktieinnehav i NLB ned till en blockerande minoritet.

(53) Som kompensationsåtgärder för den försenade försäljningsprocessen lämnade Slovenien även följande ytterligare åtaganden (nedan kallade *åtagandegrupp 3*):

a) NLB kommer att utfärda ett supplementärkapitalinstrument senast […], riktat till investerare som är oberoende från Slovenien, utom i det fall det förekommer allvarliga marknadsstörningar och förutsatt att det godkänns av kommissionen.

b) NLB kommer att stänga [10–20] bankkontor i Slovenien senast […].

(54) Slovenien anger dessutom att om landets andel i NLB inte har minskats till en blockerande minoritet till senast den 31 december 2018 kommer NLB att avyttra sin andel i försäkringsdotterbolaget NLB Vita senast den […].

Tabell 3

Tillämpliga åtaganden och tidsfrister i olika scenarier

Scenario	Åtagandegrupp 1	Åtagandegrupp 2	Åtagandegrupp 3	NLB Vita	Avkastning på eget kapital (inkl. riskhantering och kreditpolicyer)
Slovenien säljer en 75 % – 1 -andel i NLB till senast 31.12.2018	Till 2018-12-31, utom åtagandet om förvärvsförbud (till 31.12.2019)	Till 2018-12-31, utom åtagandet om övervakningsförvaltare (till 31.12.2019)	Utfärdande av supplementärkapitalinstrument senast […] Stänga [10–20] bankkontor senast […]	Ej tillämpligt	Tills minst en 50 % + 1 -andel i NLB har sålts
Slovenien säljer en 50 % + 1 -andel i NLB till senast 2018-12-31 och återstående aktier utöver en blockerande minoritet senast 31.12.2019	Till 31.12.2019	Tills en 75 %–1-andel i NLB har sålts, utom åtagandet om övervakningsförvaltare (till 31.12.2019)	Utfärdande av supplementärkapitalinstrument senast […] Stänga [10–20] bankkontor senast […]	Försäljning före […]	Tills minst en 50 % + 1 -andel i NLB har sålts och från och med […] tills minst en 75 % –1 -andel av NLB har sålts

Scenario	Åtagandegrupp 1	Åtagandegrupp 2	Åtagandegrupp 3	NLB Vita	Avkastning på eget kapital (inkl. riskhantering och kreditpolicyer)
Slovenien misslyckas med att sälja en 50 % + 1-andel i NLB till senast 31.12.2018, avyttringsförvaltaren säljer Sloveniens andel till en blockerande minoritet	Till 2018-12-31, utom åtagandet om förvärvsförbud (till 31.12.2019)	Till 2018-12-31, utom åtagandet om övervakningsförvaltare (till 31.12.2019)	Utfärdande av supplementärkapitalinstrument senast […] Stänga [10–20] bankkontor senast […]	Försäljning före […]	Tills minst en 50 % + 1 -andel i NLB har sålts och från och med […] tills minst en 75 % – 1-andel i NLB har sålts
Slovenien säljer en 50 % + 1 -andel i NLB till senast 31.12.2018 men misslyckas med att sälja återstående aktier utöver en blockerande minoritet till senast 2019-12-31	Till 31.12.2019	Tills en 75 % – 1 -andel i NLB har sålts, utom åtagandet om övervakningsförvaltare (till 31.12.2019)	Utfärdande av supplementärkapitalinstrument senast […] Stänga [10–20] bankkontor senast […]	Försäljning före […]	Tills minst en 50 % + 1 -andel i NLB har sålts och från och med […] tills minst en 75 % – 1 -andel i NLB har sålts

6. **BEDÖMNING AV ÅTGÄRDERNA**

6.1 **Förekomst av statligt stöd**

(55) Enligt artikel 107.1 EUF-fördraget är ”stöd som ges av en medlemsstat eller med hjälp av statliga medel, av vilket slag det än är, som snedvrider eller hotar att snedvrida konkurrensen genom att gynna vissa företag eller viss produktion, oförenligt med den inre marknaden i den utsträckning det påverkar handeln mellan medlemsstaterna”.

(56) Kommissionen konstaterade redan i 2013 års beslut att de åtgärder som beskrivs i skäl 18 utgör statligt stöd. Denna bedömning gäller fortfarande ([30]).

(57) Kommissionen kommer i skälen 58–62 att bedöma om de kumulativa villkoren för att en åtgärd ska anses utgöra statligt stöd är uppfyllda för den kompensationsmekanism som beskrivs i skäl 43 (nedan kallad *kompensationsmekanismen*). Eftersom kriterierna för statligt stöd till sin karaktär är kumulativa ska en åtgärd inte anses utgöra statligt stöd om minst ett av kriterierna för statligt stöd inte är uppfyllt.

(58) Kommissionen kommer att bedöma huruvida den kompensationsmekanism som Slovenien avser att inrätta skulle medföra en fördel för NLB. För detta ändamål kommer kommissionen att tillämpa kriteriet om en marknadsekonomisk aktör, vilket kan användas för olika ekonomiska transaktioner. Kommissionen konstaterar att kompensationsmekanismen tillhandahålls i samband med en försäljning av tillgångar, och kommissionen måste därför tillämpa kriteriet om en privat säljare. Det inbegriper en bedömning av kommissionen om huruvida en hypotetisk privat säljare skulle ha erbjudit samma kompensationsmekanism som en del i samma försäljningsprocess.

(59) För det första konstaterar kommissionen att kompensationsmekanismen rör rättsprocesser som har pågått under lång tid och som investerare inte nödvändigtvis har omfattande erfarenhet av att värdera ([31]). Kroatiska domstolar fattade nyligen beslut till nackdel för NLB, vilket tydligt uppmärksammade investerarna på frågan ([32]). Tvisten går tillbaka till tiden före upplösningen av f.d. Jugoslavien och har ingen koppling till NLB:s verksamhet på senare tid. Att fordringarna kan ge upphov till att NLB kan komma att hållas solidariskt ansvarig med Ljubljanska banka d.d komplicerar värderingen av tvisterna ytterligare eftersom det gör det svårare att bedöma vilken effekten skulle bli för enbart NLB. Kommissionen inser att dessa värderingssvårigheter kan leda till problem med asymmetrisk

([30]) När det gäller Sloveniens kommentar (se skäl 41) om att åtagandena endast rör 2013 års kapitaltillskott konstaterar kommissionen att de två första kapitaltillskotten godkändes tillfälligt i undsättningsbeslut och endast godkändes som omstruktureringsstöd i 2013 års beslut mot bakgrund av omstruktureringsplanen och de åtgärder som anmälts. De åtgärder som lämnats rör därför även de två första kapitaltillskotten.

([31]) Till skillnad från rättsliga anspråk som är mer vanligt förekommande i företagets normala verksamhet, t.ex. anspråk som rör produktansvar eller vilseledande försäljningsmetoder.

([32]) Se fotnot 21.

information. Mot bakgrund av dessa faktorer är det förståeligt att investerarna – i avsaknad av en sådan mekanism – värderar kostnaden till högsta möjliga nivå. Samtidigt som investerare skulle fastställa priserna utifrån det mest negativa möjliga scenariot skulle mekanismen göra det möjligt för de slovenska myndigheterna att utnyttja fördelen av gynnsammare domstolsavgöranden.

(60) För det andra noterar kommissionen att det i rapporten från Slovenien konstateras, på grundval av återkoppling från investerare, att vissa investerare i avsaknad av en sådan kompensationsmekanism inte skulle teckna sig för börsintroduktionen, vilket skulle få en negativ effekt på försäljningspriset ([33]). Rapporten pekar i det här avseende främst ut investerare som fokuserar på investeringar som ger utdelning. I detta sammanhang noterar kommissionen även att ECB […] i sin tillsynsfunktion redan infört begränsningar av utdelningen på grund av de pågående rättstvisterna. Som en följd har NLB inte tillåtits betala ut utdelning […] ([34]). Sammanfattningsvis framhålls i rapporten att detta i ett scenario utan någon mekanism påverkar försäljningspriset negativt med […] ([35]) och att avsaknaden av en kompensationsmekanism till och med skulle kunna äventyra möjligheten till en börsintroduktion ([36]).

(61) Kommissionen konstaterar att det av rapporten, på grundval av rimliga antaganden som bekräftats av kommissionen, framgår att investerarnas negativa och maximalistiska syn på de kroatiska rättstvisterna ([…]) tillsammans med det minskade intresset från investerare som fokuserar på utdelning ([…]) med betydande marginal överstiger de uppskattade kostnaderna för den slovenska staten inom ramen för mekanismen (som högst […], men lägre vid mer gynnsamma domstolsbeslut). På grundval av dessa faktorer drar kommissionen slutsatsen att mekanismen kommer att få en positiv effekt på nettointäkterna från försäljningen av NLB.

(62) På grundval av den bedömning som beskrivs i skälen 58–61 godtar kommissionen att även en privat säljare, under de mycket specifika omständigheter som de kroatiska rättstvisterna innebär, skulle tillhandahålla en sådan kompensationsmekanism i samband med en försäljning, och att Slovenien därmed inte ger NLB någon fördel. Eftersom de kriterier som anges i artikel 107.1 i EUF-fördraget är kumulativa, och mot bakgrund av att villkoret att en fördel ges inte är uppfyllt, är det uteslutet att inrättandet av en kompensationsmekanism innebär ytterligare statligt stöd.

6.2 **Bedömning av förenligheten**

(63) När det gäller synpunkterna från Slovenien och från övriga berörda parter i avsnitten 3 och 4 i detta beslut konstaterar kommissionen att ett antal av dessa snarare rör 2013 års beslut. Kommissionen påminner om att endast de frågor som togs upp i 2018 års beslut om inledande av förfarandet kommer att bedömas och att ingen förnyad bedömning av 2013 års beslut kommer att göras, varken vad gäller den bedömning av förekomsten av stöd som gjordes vid den tidpunkten eller vad gäller det stödets förenlighet på grundval av de åtaganden som lämnades av Slovenien 2013. Kommissionen kommer i synnerhet inte att göra någon ny bedömning av slutsatsen att NLB:s långsiktiga lönsamhet i hög grad grundade sig på Sloveniens åtagande att sälja sitt aktieinnehav till en blockerande minoritet. Genom kravet på det förändrade ägandet av NLB säkerställdes det att NLB på alla nivåer skulle förvaltas på ett sätt som maximerade dess värde och att det inte skulle försöka uppnå andra kort- eller långsiktiga politiska mål.

(64) Kommissionen anser att följande synpunkter från övriga berörda parter rör frågorna och de preliminära slutsatserna i 2018 års beslut om inledande av förfarandet:

a) Den första partens hänvisning till andra ärenden om statligt stöd i vilka kommissionen godkänt en förlängning av försäljningsåtaganden ([37]) och argumentet att en förlängning av tidsfristen till 2019 skulle vara till fördel för Slovenien och de slovenska skattebetalarna.

b) Den första partens argument att ytterligare åtaganden endast skulle försvåra NLB:s utsikter till långsiktig lönsamhet.

([33]) Kommissionen konstaterade redan i skälen 28 och 29 i 2017 års ändringsbeslut att transaktionen var omfattande i relation till investerarnas efterfrågan. Kommissionen noterade rent konkret att NLB:s börsintroduktion skulle vara avsevärt större än andra affärer på marknaden i Central- och Östeuropa. Slovenien är dessutom inte väl representerade i olika marknadsindex, vilket tyder på att den naturliga efterfrågan från investerare som följer index eller använder index som riktmärke är begränsad. Kommissionen drog i 2017 års ändringsbeslut slutsatsen att en mer gradvis försäljning av aktierna därför var motiverad. En lägre efterfrågan genom att fler investerare utesluts kommer säkerligen att ytterligare minska det potentiella täckningspriset vid en börsintroduktion.

([34]) Se även följande pressmeddelande från NLB:s 31:a bolagsstämma: https://www.nlb.si/investor-news-27-06-2018

([35]) Den ekonomiska rådgivaren gör antagandet att investerarna kommer att höja sitt krav på avkastning på eget kapital med […], vilket skulle få en negativ effekt på försäljningspriset med […].

([36]) Såsom anges i skäl 44 erinrar kommissionen om att den kroatiska frågan har en stor inverkan på värderingen i absoluta termer.

([37]) Se skäl 27 a i detta beslut.

(65) Vad gäller jämförelsen med andra ärenden påminner kommissionen om att den i alla ärenden bedömer förenligheten på grundval av de av kommissionens meddelanden ([38]) som gällde vid den tidpunkt då stödet beviljades. Kommissionen erinrar också om att försäljningen av ägarandelen i detta fall var nödvändig för att säkerställa NLB:s lönsamhet och var en del av en övergripande bedömning av omstruktureringsstöd, medan försäljningen av tillgångar i andra ärenden skedde i samband med bedömningen av likvideringsstöd.

(66) Kommissionen noterar att inga specifika skäl eller exempel på åtaganden ges avseende dem som hävdas ha en negativ inverkan på NLB:s lönsamhet. Kommissionen kommer i enlighet med skäl 55 i 2018 års beslut om inledande av förfarandet att bedöma huruvida en ny uppsättning åtaganden kommer att bibehålla den ursprungliga balansen i 2013 års beslut och 2017 års ändringsbeslut och huruvida de ändrade åtagandena påverkar NLB:s lönsamhet negativt, samt om de samtidigt motsvarar de tidigare åtagandena i fråga om bördefördelning och kompensationsåtgärder.

(67) Då Slovenien har anmält ändrade åtaganden den 13 juli 2018 kommer kommissionen att bedöma huruvida dessa nya åtaganden kan anses motsvara dem som ursprungligen lämnades i samband med 2013 års beslut och 2017 års ändringsbeslut. Kommissionen kommer inte att på nytt bedöma de åtaganden som anmäldes den 21 december 2017 och som bedömdes i samband med 2018 års beslut om inledande av förfarandet.

(68) Ett omstruktureringsbeslut kan i princip ([39]) ändras om ändringen inte innefattar ytterligare stöd och så länge den grundas på nya åtaganden som kan anses motsvara de som ursprungligen lämnades. I en sådan situation skulle de befintliga stödåtgärderna förbli förenliga på grundval av artikel 107.3 b i EUF-fördraget om det övergripande förhållandet är oförändrat jämfört med det ursprungliga beslutet. För att det ursprungliga förhållandet ska bibehållas får de ändrade åtagandena inte påverka stödmottagarens lönsamhet negativt, och de sammantagna åtagandena måste förbli likvärdiga i fråga om bördefördelning och kompensationsåtgärder, med beaktande av kraven i omstruktureringsmeddelandet.

(69) I 2018 års beslut om inledande av förfarandet ([40]) erinras om att avsnittet om lönsamhet i 2013 års beslut i hög grad grundades på en förändrad ägarstruktur för NLB för att säkerställa NLB:s långsiktiga lönsamhet. De slovenska myndigheterna hade 2013 i själva verket åtagit sig att undanröja det statliga inflytandet över NLB:s löpande verksamhet. Slovenien föreslår nu en försäljning av minst en 50 % + 1-andel i NLB till senast den 31 december 2018 och återstående aktier till en blockerande minoritet till senast den 31 december 2019.

(70) Kommissionen kan bekräfta att en långsiktig lönsamhet uppnås för NLB om denna reviderade tidsplan för försäljningen följs noggrant. Kommissionen ser positivt på att ändrade åtaganden i viss utsträckning kopplas samman med avyttringen, vilket skapar rätt incitament för att påskynda försäljningsprocessen. Kommissionen noterar exempelvis att om försäljningen av aktieinnehavet till en blockerande minoritet genomförs före den 31 december 2019 kommer vissa åtaganden att upphöra att gälla från ett tidigare datum ([41]). Detta borde medföra att Slovenien säljer sitt aktieinnehav till en blockerande minoritet så snart som möjligt. Kommissionen drar slutsatsen att den reviderade tidsplanen tillsammans med den nya uppsättningen åtaganden från Slovenien säkerställer att både försäljningen av NLB och avslutandet av omstruktureringsperioden inte skjuts upp på ett otillbörligt sätt ([42]).

(71) I 2018 års beslut om inledande av förfarandet ([43]) gjorde kommissionen även andra iakttagelser som pekade på att återställandet av lönsamheten inte skedde på ett optimalt sätt, till exempel i fråga om utfärdande av nya

([38]) Kommissionens meddelande *Tillämpning av reglerna om statligt stöd på åtgärder till förmån för finansinstitut med anledning av den globala finanskrisen* (bankmeddelandet från 2008) (EUT C 270, 25.10.2008, s. 8), kommissionens meddelande *Rekapitalisering av finansinstitut under den rådande finanskrisen: begränsning av stödet till minsta möjliga och garantier mot otillbörlig snedvridning av konkurrensen* (rekapitaliseringsmeddelandet) (EUT C 10, 15.1.2009, s. 2), meddelandet från kommissionen om behandlingen av värdeminskade tillgångar inom gemenskapens banksektor (meddelandet om värdeminskade tillgångar) (EUT C 72, 26.3.2009, s. 1), meddelandet från kommissionen om återställandet av lönsamheten och bedömningen av omstruktureringsåtgärder inom finanssektorn under den rådande krisen enligt reglerna om statligt stöd (omstruktureringsmeddelandet) (EUT C 195, 19.8.2009, s. 9), meddelandet från kommissionen om tillämpning, från och med den 1 januari 2011, av reglerna om statligt stöd på stödåtgärder till förmån för banker med anledning av finanskrisen (förlängningsmeddelandet från 2010) (EUT C 329, 7.12.2010, s. 7), och meddelandet från kommissionen om tillämpning, från och med den 1 januari 2012, av reglerna om statligt stöd på stödåtgärder till förmån för banker i samband med finanskrisen (förlängningsmeddelande från 2011) (EUT C 356, 6.12.2011, s. 7).

([39]) Kommissionen har också undantagsvis godtagit en ändring av befintliga åtaganden i vissa andra ärenden, t.ex. i kommissionens beslut (EU) 2018/119 av den 18 september 2017 om statligt stöd SA.47702 (2017/C) (f.d. 2017/N) – Förenade kungariket – Ett alternativt paket som ersätter Royal Bank of Scotlands åtagande om att avyttra sin Rainbow-verksamhet (EUT L 28, 31.1.2018, s. 49).

([40]) Se skäl 57 i 2018 års beslut om inledande av förfarandet.

([41]) I synnerhet åtagandet om att sälja […], […] och […].

([42]) Vilket uttryckligen föreskrivs i punkt 15 i omstruktureringsmeddelandet.

([43]) Se skäl 58 i 2018 års beslut om inledande av förfarandet.

efterställda skulder, den höga andelen nödlidande lån och problem med företagsstyrningen kopplade till utnämningar till tillsynsnämnden ([44]). Kommissionen konstaterar att Slovenien i sin anmälan av den 13 juli 2018 åtar sig att säkerställa att NLB senast den […] kommer att utfärda ett supplementärkapitalinstrument och endast kommer att ha oberoende experter som ledamöter i tillsynsnämnden. Kommissionen anser att dessa åtaganden kommer att bidra positivt till NLB:s lönsamhet. Kommissionen noterar även att andelen nödlidande lån i förhållande till lånen totalt ([45]) minskade ytterligare under första kvartalet 2018, till 8,8 % (jämfört med 9,2 % i slutet av december 2017).

(72) I 2018 års beslut om inledande av förfarandet ([46]) uttryckte kommissionen också tvivel i fråga om ändamålsenligheten i Sloveniens ursprungliga förslag att utnämna en diskretionär förvaltare som en kompensationsåtgärd. Eftersom detta åtagande inte längre ingår i Sloveniens senaste anmälan finns ingen anledning för kommissionen att dra någon slutsats i detta beslut om ändamålsenligheten med en sådan diskretionär förvaltare.

(73) I 2018 års beslut om inledande av förfarandet ([47]) drog kommissionen den preliminära slutsatsen att den försenade försäljningen av NLB i själva verket förlängde omstruktureringsperioden. Eftersom ett antal åtaganden hade en logisk koppling till omstruktureringsperioden (se skäl 25 i 2018 års beslut om inledande av förfarandet) påpekade kommissionen att en förlängning av tidsfristen för försäljningen borde gå hand i hand med en förlängning av andra omstruktureringsåtaganden. Kommissionen konstaterar att Slovenien nu föreslår att nästan alla relevanta befintliga åtaganden förlängs till dess att försäljningen har slutförts. De mest relevanta befintliga åtaganden i 2013 års beslut som inte förlängs ända tills aktieinnehavet minskats till en blockerande minoritet, är åtagandet om […]. Utöver förlängningen av befintliga åtaganden noterar kommissionen emellertid att ytterligare kompensationsåtgärder lämnas.

(74) I 2018 års beslut om inledande av förfarandet ([48]) uttryckte kommissionen också tvivel om huruvida Slovenien inte skulle kunna förbättra NLB:s lönsamhet ytterligare genom att bland annat omvandla den diskretionära förvaltaren till en fullt bemyndigad avyttringsförvaltare. Kommissionen uttryckte även farhågor ([49]) för att borttagningen av det alternativa åtagandet att avyttra dotterbolagen på Balkan skulle kunna försvaga de befintliga åtagandena. Kommissionen noterar att Slovenien nu har föreslagit att avyttringsförvaltaren beviljas ett exklusivt mandat att sälja Sloveniens andel i NLB till en blockerande minoritet om Slovenien inte uppfyller försäljningsåtagandet. Kommissionen anser att man med en avyttringsförvaltare kommer till rätta med de farhågor som uttryckts i fråga om försäljningen av 75 %–1-andelen i NLB och därmed gör försäljningsåtagandet mer trovärdigt och förbättrar NLB:s lönsamhetsutsikter.

(75) I skäl 63 i 2018 års beslut om inledande av förfarandet uttryckte kommissionen även tvivel om huruvida Slovenien inte borde överväga ytterligare strukturåtgärder för NLB i form av avyttringar av vissa dotterbolag och/eller andra åtgärder vad gäller agerandet för att kompensera för den försenade försäljningen av ägarandelen i NLB och förseningen av omstruktureringsprocessen. Eftersom NLB kommer att vara verksamt på marknaden under en längre period utan att fullt ut säkerställa sin långsiktiga lönsamhet kan detta vara en källa till snedvridning av konkurrensen. Kommissionen konstaterar nu att Slovenien har föreslagit tre ytterligare åtaganden ([50]) som rör utfärdande av ett supplementärkapitalinstrument senast […], stängning av ytterligare [10–20] bankkontor samt avyttring av NLB:s ägarintresse i NLB Vita (det senare gäller endast om Slovenien inte har minskat sitt aktieinnehav i NLB till en blockerande minoritet senast till slutet av 2018). Ju längre period utan att den långsiktiga lönsamheten säkerställs fullt ut, desto fler kompensationsåtgärder krävs för att den totala uppsättningen åtaganden ska förbli likvärdig i fråga om kompensationsåtgärder. Kommissionen anser att det antal bankkontor som Slovenien föreslår stängs är betydande (i förhållande till det antal bankkontor som NLB har i Slovenien ([51])) och kommer att ge NLB en mindre framträdande kommersiell närvaro i Slovenien ([52]). Kommissionen ser också positivt på effekten av avyttringen av NLB Vita, både i fråga om konkurrens ([53]) och bördefördelning utan att det medför otillbörlig skada för NLB:s lönsamhet ([54]). Sammanfattningsvis drar kommissionen slutsatsen att kompensationsåtgärderna är tillräckliga för att kompensera för den försenade försäljningen av 75 %–1-andelen i NLB och den förlängda omstruktureringsprocessen.

([44]) Se skäl 36 i 2018 års beslut om inledande av förfarandet.
([45]) Se tabell 1.
([46]) Se skälen 59–62 i 2018 års beslut om inledande av förfarandet.
([47]) Se skäl 63 i 2018 års beslut om inledande av förfarandet.
([48]) Se skäl 63 i 2018 års beslut om inledande av förfarandet.
([49]) Se skäl 65 i 2018 års beslut om inledande av förfarandet.
([50]) Se skälen 53 och 54 i detta beslut.
([51]) Se skäl 15 i detta beslut.
([52]) Se även punkt 35 i omstruktureringsmeddelandet.
([53]) Se även skälen 15 och 16 i detta beslut. NLB Vita är till storleken mindre än de utländska dotterbolag som NLB tvingades avyttra enligt det ursprungliga avyttringsåtagandet (även med hänsyn till att NLB Vita är ett till 50 % gemensamt företag). NLB Vita bidrar i ganska liten omfattning till NLB:s totala nettointäkter, och NLB:s lönsamhet kommer inte att påverkas negativt.
([54]) Se även punkt 35 i omstruktureringsmeddelandet.

(76) I skäl 63 i 2018 års beslut om inledande av förfarandet uttryckte kommissionen dessutom farhågor för att inrättandet av ett nytt leasingbolag så snart efter att det tidigare leasingbolaget hade likviderats till följd av de åtaganden rörande statligt stöd som låg till grund för 2013 års beslut, skulle bryta mot andan i åtagandet om att avyttra NLB:s icke väsentliga dotterbolag. Kommissionen noterar att NLB under tiden har dragit tillbaka alla etableringsförfaranden, vilket undanröjer dessa farhågor.

(77) I 2018 år beslut om inledande av förfarandet ([55]) uppmanades Slovenien också att tydliggöra att de senaste åtagandena inte innebar någon förändring av några andra åtaganden som låg till grund för 2017 års ändringsbeslut (i synnerhet förvärvsförbudet). Kommissionen konstaterar att Slovenien nu i sin senaste anmälan ([56]) har klargjort att förvärvsförbudet kommer att fortsätta att gälla till och med den 31 december 2019.

7. **SLUTSATS**

(78) På grundval av ovanstående bedömning av den nya uppsättning åtaganden som anmäldes den 13 juli 2018 föreligger inte längre den tveksamhet om åtagandenas likvärdighet som kommissionen uppgav i 2018 års beslut om inledande av förfarandet, och de slutsatser som drogs i 2013 års beslut och 2017 års ändringsbeslut påverkas inte. På grundval av artikel 9.3 i rådets förordning (EU) 2015/1589 ([57]) konstaterar kommissionen därför att det statliga stöd som tillhandahållits NLB är förenligt med den inre marknaden på grundval av artikel 107.3 b i EUF-fördraget.

(79) På grundval av artikel 4.2 i förordning (EU) 2015/1589 drar kommissionen även slutsatsen att den mekanism för att tillhandahålla NLB kompensation för rättsliga följder i samband med de pågående rättstvisterna i Kroatien inte har inslag av statligt stöd i den mening som avses i artikel 107.1 i EUF-fördraget.

(80) Kommissionen noterar att Slovenien som ett undantag har godtagit att ta emot texten i detta beslut endast på engelska.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Ersättningen av de åtaganden som Slovenien anmälde enligt besluten SA.33229 (2012/C) (f.d. 2011/N) och SA.33229 (2017/N-2) med de åtaganden som Slovenien anmälde enligt beskrivningen i bilagan till detta beslut är förenlig med den inre marknaden i den mening som avses i artikel 107.3 b i EUF-fördraget.

Artikel 2

Den kompensationsmekanism för att kompensera NLB för de rättsliga följderna i samband med de pågående rättstvisterna i Kroatien har inget inslag av statligt stöd i den mening som avses i artikel 107.1 i EUF-fördraget.

Artikel 3

Detta beslut riktar sig till Republiken Slovenien.

Utfärdat i Bryssel den 10 augusti 2018.

På kommissionens vägnar
Margrethe VESTAGER
Ledamot av kommissionen

([55]) Se skäl 66 i 2018 års beslut om inledande av förfarandet.
([56]) Se skäl 50 i detta beslut.
([57]) Rådets förordning (EU) 2015/1589 av den 13 juli 2015 om genomförandebestämmelser för artikel 108 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUT L 248, 24.9.2015, s. 9)

BILAGA

NYTT ÅTAGANDE SOM ERSÄTTER ÅTAGANDE 14 I 2017 ÅRS ÄNDRINGSBESLUT

(14) **[Minskning av statens aktieinnehav]** Slovenien kommer att minska sitt aktieinnehav i NLB d.d. till 25 % plus en aktie (nedan kallat *en blockerande minoritet*) enligt följande:

Med minst 50 % plus en aktie till senast den 31 december 2018. Om marknadsförhållandena är gynnsamma utesluter Slovenien inte scenariot att sälja en större andel än 50 % plus en aktie upp till hela andelen på 75 % minus en aktie.

Om Slovenien inte ingår bindande försäljnings- och inköpsavtal för försäljningen av sitt aktieinnehav i NLB d.d. i enlighet med denna punkt 14 a senast den 31 december 2018, ska Slovenien bevilja avyttringsförvaltaren (som utsetts i enlighet med punkt 19 i 2013 års åtaganden) ett exklusivt mandat att minska Sloveniens aktieinnehav i NLB d.d. till en blockerande minoritet för […]. Om avyttringsförvaltaren beviljas mandatet att minska Sloveniens aktieinnehav i NLB d.d. till en blockerande minoritet i enlighet med denna punkt 14 a, kommer alla åtaganden som anges i punkt 14.1 och 14.2, med undantag för åtagandena 14.1.4 och 14.2.6, att upphöra att gälla från och med den 31 december 2018. Detsamma gäller om Slovenien minskar sitt aktieinnehav i NLB d.d. till en blockerande minoritet senast den 31 december 2018,

med återstående aktier utöver en blockerande minoritet senast den 31 december 2019.

Om Slovenien inte ingår bindande försäljnings- och inköpsavtal för försäljningen av sitt aktieinnehav i NLB d.d. i enlighet med denna punkt 14 b senast den 31 december 2019, ska Slovenien bevilja avyttringsförvaltaren (som utsetts i enlighet med punkt 19 i 2013 års åtaganden) ett exklusivt mandat att minska Sloveniens aktieinnehav i NLB d.d. till en blockerande minoritet för […].

Slovenien kommer att minska sitt aktieinnehav i NLB d.d. i enlighet med ovanstående punkter enligt ett transparent, öppet och konkurrensutsatt förfarande baserat på bestämmelserna i förordningen om en förvaltningsstrategi för statliga tillgångar till (en) investerare som är oberoende av och saknar anknytning till Republiken Slovenien.

När avyttringsförvaltaren fullgör sina skyldigheter enligt punkt 14 a eller b ska denne agera i enlighet med den föregående punkten och med tillbörlig skicklighet, omsorg och aktsamhet.

Om Slovenien inte minskar sitt aktieinnehav i NLB d.d. till en blockerande minoritet senast vid utgången av 2018 kommer NLB d.d. att avyttra försäkringsdotterbolaget NLB Vita senast den […].

Om Slovenien har sålt minst en andel på 50 % plus en aktie i NLB d.d. senast den 31 december 2018 kommer åtagande 14.1 att gälla och följas till och med den 31 december 2019. Åtagandena 14.2, med undantag för åtagandena 14.2.1 och 14.2.6, kommer att gälla och följas till dess att Slovenien har minskat sitt aktieinnehav i NLB d.d. till en blockerande minoritet. Åtagande 14.2.1 kommer att gälla och följas till dess att en majoritet (en andel på minst 50 % plus en aktie) av statens aktieinnehav har avyttrats och från och med […] till dess att Slovenien har minskat sitt aktieinnehav i NLB d.d. till en blockerande minoritet.

(14.1) Slovenien åtar sig att

(14.1.1) till alla platser och rösträtter i tillsynsnämnden och dess kommittéer utse oberoende experter, dvs. personer som

vid tidpunkten för sin utnämning inte är anställda, eller under 24 månader före utnämningen inte har varit anställda, av Slovenian Sovereign Holding, en statlig myndighet, ett offentligt organ, en offentlig fond, en offentlig juridisk person eller en offentlig ekonomisk institution, som inrättats av Republiken Slovenien,

vid tidpunkten för sin utnämning inte är anställda, eller under 24 månader före utnämningen inte har varit anställda, hos någon annan offentlig enhet som indirekt finansieras av statens budget, eller hos en annan enhet i vilken Republiken Slovenien, Slovenian Sovereign Holding eller Kapitalska družba pokojninskega in invalidskega zavarovanja d.d. har ett dominerande inflytande över verksamheten enligt definitionen i bolagslagen (Republiken Sloveniens officiella tidning nr 65/09 – officiell konsoliderad text och senare ändringar),

vid tidpunkten för sin utnämning inte har, eller under 24 månader före utnämningen inte har haft, en lednings- eller förvaltningspost i ett slovenskt politiskt parti.

(14.1.2) säkerställa att varje statsägd bank förblir en separat ekonomisk enhet med oberoende beslutsbefogenheter, i enlighet med punkt 9.10 i 2013 års åtaganden,

(14.1.3) säkerställa att slovenska statsägda företag på inget sätt får behandlas mer gynnsamt än icke-statsägda företag (icke-diskriminering), i enlighet med punkt 11 i 2013 års åtaganden,

(14.1.4) säkerställa att NLB inte kommer att förvärva andelar i företag, i enlighet med punkt 12.4 i 2013 års åtaganden.

(14.2) Slovenien åtar sig även att fullgöra följande av 2013 års åtaganden (i deras ursprungliga form med följande ändringar avseende innehåll):

(14.2.1) **[Riskhantering och kreditpolicyer]** NLB kommer att se över sin riskhanteringsprocess, och NLB d.d. och dess väsentliga bankfilialer kommer i synnerhet att göra följande:

(14.2.1.1) Prissätta alla nya lån (alla nya verksamheter som inte har samband med befintliga transaktioner kommer att anses utgöra nya lån) genom att använda ett lämpligt internt prissättningsverktyg (t.ex. det befintliga användarverktyget ”Kreditni Kalkulator” samt dess framtida versioner) eller (när det gäller exponeringar avseende massbetalningar mellan privatpersoner och små och medelstora företag) genom att följa lämpliga interna prissättningsriktlinjer. Prissättningen för nya lån anses vara lämplig om det nya lånet bidrar till att uppnå en avkastning på eget kapital på […], antingen på det individuella lånet eller i varje kundförbindelse. Beräkningen av avkastning på eget kapital kan omfatta ränteinkomster, avgifter och andra kombinerade produkter för samma kund.

I beräkningen får hänsyn tas till den vägda genomsnittliga volymen av alla lån till en enskild kund (sedan datumet för detta beslut) och andra avgiftsverksamheter eller banktransaktioner som bidrar till lönsamheten i förbindelsen med samma kund, så att ett nytt lån kan ge lägre avkastning om det kompenseras med intäkter från andra avgiftsverksamheter eller banktransaktioner. Kreditdokumentation kommer att utfärdas för nya lån med angivelse av beräknad avkastning på eget kapital före avtalets ingående, antingen för det enskilda lånet eller andra befintliga exponeringar för den enskilda kunden, inklusive avgiftsverksamheter eller banktransaktioner. När det gäller massbetalningar mellan privatpersoner och transaktioner avseende små och medelstora företag får den beräknade avkastningen på eget kapital före avtalets ingående ersättas av en kontroll av att transaktionen överensstämmer med interna prissättningsriktlinjer och en centraliserad bekräftelse av att prissättningsriktlinjerna garanterar en avkastning på eget kapital på […].

Eventuella avvikelser från prissättningen som leder till ett lägre pris kommer att dokumenteras. Dokumentationen ska omfatta en giltig kommersiell orsak till avvikelsen och ska lämnas till övervakningsförvaltaren. Det sammanlagda beloppet för avvikelserna får inte överskrida de belopp som anges i punkt 14.2.1.6.

Följande kreditavtal omfattas inte av prissättningssystemet: transaktioner med anknutna parter (dvs. koncernmedlemmar och anställda), omstruktureringar (av D-, E- och C-kunder med betalningsförseningar på över 90 dagar) samt alla penningmarknadstransaktioner.

(14.2.1.2) Anpassa kreditvärderingsprocessen så att en analys av finansieringsöversikten och en kreditvärdering som visar minst skuldsättnings- och resultatparametrar som kapitalavkastning, EBIT räntetäckning, skuld/EBITDA, skuld/(skuld + eget kapital) etc. beaktas innan nya kreditexponeringar ingås med affärskunder. Alla kunder mot vilka NLB d.d. har en exponering på över 1 miljon euro bör omvärderas årligen.

(14.2.1.3) Dokumentera alla omstruktureringsbeslut, dvs. alla nya kreditavtal med osäkra företagskunder med en exponering på över 10 000 euro. Dokumentationen ska innehålla en jämförelse med alternativa lösningar, till exempel verkställande av säkerheter och uppsägning av förbindelsen och ska visa att den valda lösningen maximerar bankens nettonuvärde. Om inte en avkastning på eget kapital på […] kan nås ska omstruktureringsbesluten utformas så att banken kan säga upp förbindelsen åtminstone var tolfte månad. Om NLB d.d. inte har exklusiv rätt att godta, föreslå eller godkänna omstruktureringsöverenskommelser eller fatta omstruktureringsbeslut ska banken utöva sina rättigheter enligt ovanstående principer. En förteckning över alla nya omstruktureringsbeslut ska regelbundet lämnas till övervakningsförvaltaren (minst var sjätte månad). Dokumentation över omstruktureringsbeslut ska lämnas till övervakningsförvaltaren på begäran.

(14.2.1.4) Säkerställa att all personal med befogenhet att bevilja krediter till små och medelstora företag och företagskunder har genomgått en intern utbildning om kreditvärderingsprocessen och etablerade prissättningsmetoder.

(14.2.1.5) Säkerställa att kundvärderingsprocessen baseras fullständigt på interna värderingar och har godkänts av Sloveniens centralbank.

(14.2.1.6) Om övervakningsförvaltaren upptäcker att NLB underlåter att följa något av åtagandena i denna punkt ska banken förse förvaltaren med en korrigeringsplan med angivelse av de åtgärder som den har vidtagit och avser att vidta för att undvika överträdelser under nästa kvartal. Planen måste lämnas i tid så att övervakningsförvaltaren hinner rapportera om den i nästa halvårsrapport till kommissionen. Om korrigeringsplanen inte ger förväntade resultat och inte uppfyller de uppsatta målen kommer NLB d.d. under en period av tolv månader – med början kvartalet efter rapporteringen av överträdelsen i fråga till kommissionen – att begränsa den nya lånevolymen per rapporteringsperiod till 66 % av den nya lånevolymen för den rapporteringsperiod under vilken åtagandet överträddes. Detta gäller inte individuella överträdelser av ett åtagande enligt punkterna 14.2.1.1, 14.2.1.2 och 14.2.1.3, under förutsättning att övervakningsförvaltarens vidare utredning visar att överträdelsen i fråga kan anses utgöra ett enstaka fel eller en enstaka försummelse och att det inte finns några belägg för att avtal med en total volym per kund på mer än […] påverkas av överträdelsen.

(14.2.2) Åtagandet om **[kostnadsminskningar]** i punkt 2 i 2013 års åtaganden, med den ändringen att driftskostnader på koncernnivå (exklusive tillfälliga extra och ej återkommande engångskostnader, dvs. omstruktureringsutgifter) får uppgå till högst […] euro på årsbasis.

(14.2.3) Åtagandet om **[avyttring av icke väsentliga dotterbolag]** i punkt 4 i 2013 års åtaganden, med den ändringen att NLB d.d. inte kommer att återuppta verksamheter som den tvingats avyttra.

(14.2.4) Åtagandet om **[förbud mot reklam och aggressiva marknadsföringsstrategier]** i punkt 12.1 i 2013 års åtaganden.

(14.2.5) Åtagandet om **[kapitalåterbetalningsmekanism och förbud mot utdelningar]** i punkt 12.2 i 2013 års åtaganden, med den ändringen att NLB d.d., baserat på det granskade årsbokslutet, för varje räkenskapsår i form av utdelningar kommer att betala sina aktieägare ett belopp motsvarande minst nettoinkomsten för respektive räkenskapsår (och får vid varje tillfälle till sina aktieägare i form av utdelning betala ut alla utdelningsbara vinstmedel, inklusive men inte begränsat till outdelad vinst för de föregående räkenskapsåren), inom ramen för de begränsningar som anges i tillämplig europeisk och slovensk lagstiftning och under förutsättning att det tillämpliga minimikapitalkravet på konsoliderad nivå (med tillägg av tillämpliga kombinerade buffertkrav och kapitalvägledningar) överskrids med en kapitalbuffert på minst 100 räntepunkter.

(14.2.6) Åtagandet om **[övervakningsförvaltare]** i punkt 18 i 2013 års åtaganden.

(14.2.7) Åtagandet om **[avyttringsförvaltare]** i punkt 19 i 2013 års åtaganden.

(14.3) Slovenien åtar sig även följande ytterligare kompensationsåtgärder i syfte att vidta kompensationsåtgärder som motsvarar det ursprungliga försäljningsåtagandet:

(14.3.1) NLB d.d. kommer att ytterligare förstärka sin skuldstruktur genom att utfärda ett supplementärkapitalinstrument senast den […], utom i fall av allvarliga marknadsstörningar, riktat till investerare som är helt oberoende från Slovenien.

Undantag som kräver kommissionens förhandsgodkännande: Oaktat detta åtagande har NLB, efter kommissionens godkännande, ingen skyldighet att utfärda supplementärkapitalinstrumentet i händelse av allvarliga marknadsstörningar.

(14.3.2) NLB d.d. kommer att stänga [10–20] bankkontor i Slovenien senast den […].

Oaktat de bestämmelser om giltigheten som anges för vissa av åtagandena i denna bilaga, ska de åtaganden som anges i punkt 14.3 gälla och följas i enlighet med tillämpliga delar av punkterna 14.3.1 och 14.3.2, både i händelse av scenario 14 a och i händelse av scenario 14 b.

(14.4) Alla de åtaganden som anges i

kommissionens beslut SA.33229 (2012/C) av den 18 december 2013, med undantag av åtagandet i punkt 18 och punkt 19, och

kommissionens beslut SA.33229 (2017/N-2) av den 11 maj 2017 – Amendment of the restructuring decision of NLB,

upphörde att gälla den 31 december 2017.